

Willem Josef (Wim) Roemer werd op 3 december 1921 geboren in het centrum van Rotterdam. Hij was de jongste zoon van Petrus Wilhelmus Roemer en Wilhelmina Maria Gerarda Hommes. Zijn vader was fotograaf en deze verhuisde in 1939 de fotostudio samen met zijn gezin, vier jongens en drie meisjes, naar de Schiekade 97b. Ze kwamen schuin tegenover het Sint Franciscus Gasthuis te wonen.

De Rooms Katholieke Padvindersvereniging, afdeling Rotterdam was verbonden aan de parochiekerk van de Heilige Laurentius. Deze groep werd al in 1917 opgericht en werd later de St. Laurentiusgroep genoemd. Wim was met zijn broer Frans verkenners- en voortrekker bij deze groep. Hun oudste broer Chris was scoutsleiding bij de in 1937 opgerichte St. Dominicusgroep.

De drie jongens bezochten op 15 februari 1941 de scouts van de naburige St. Paulusgroep en toen zij onderweg naar huis waren, hoorden zij een oorverdovend lawaai. Britse vliegtuigen hadden een bom op het ziekenhuis geworpen. Het dak vloog in brand en alle ruiten van het gebouw werden vernield. De patiënten dienden direct uit het gebouw geëvacueerd te worden en de broers hielpen mee waar ze konden. Het gebouw stond vol rook en het was een spannende bezigheid. Als gevolg

van deze calamiteit werd vrij snel een hulpbrigade ingesteld. Deze Franciscusbrigade bestond voornamelijk uit jongens afkomstig van diverse Scoutinggroepen uit Rotterdam Noord en Blijdorp, zoals de katholieke Sint Laurentiusgroep, Sint Dominicusgroep en de Sint Paulusgroep. De brigade werd verdeeld in vijf groepen van twaalf jongens met ieder een groepsleider. Wim was één van de groepsleiders. Hopman Chris Roemer werd aangesteld als brigadeleider. De brigade kwam in actie wanneer zich ergens in de stad een calamiteit voordeed.

Pater Apeldoorn, die aalmoezenier van de Dominicusgroep en geestelijk verzorger van de verpleegsters van het Sint Franciscus Gasthuis was, zorgde vanaf het moment van de Jodenvervolging in 1942 voor onderduikmogelijkheden. Hij nam de schuilnaam 'Victor' aan en zijn initiatieven groeiden uit tot het ontstaan van de verzetsgroep 'Victor'. Zowel leden van de Franciscusbrigade als andere verzetslieden in de stad werkten hierin samen. Chris Roemer werd zijn rechterhand. Na de inlevering van de radiotoestellen nam Wijnand Pijpers van de Paulusgroep wegens de schaarste aan betrouwbare berichten in Rotterdam, het

initiatief tot de uitgave van een plaatselijk nieuwsorgaan. Met medeweten van de brigadeleider Chris, werd begonnen om in het ketelhuis van het Gasthuis de illegale krant 'De Wacht' te maken. Wijnand bracht een radio en stencilmachine mee en het eerste nummer van De Wacht kwam onder de ogen van het Rotterdamse publiek. Wim en Frans verrichtten allerlei hand- en spandiensten verrichtte. Zo brachten onder andere de illegale krant 'De Wacht' rond.

Al deze activiteiten zorgden ervoor, dat de Duitsers hun best gingen doen om achter groep 'Victor' aan te gaan. Na de arrestatie van een jongen, die een pasfoto van de pater in combinatie met zijn schuilnaam bij zich had, hadden de Duitsers een 'gezicht' bij de verzetsman. Pater Apeldoorn dook onder in Den Haag. Wim bezorgde bonkaarten bij onderduikers. Hij regelde ook een nieuw vals persoonsbewijs voor pater Apeldoorn, nadat zijn schuilnaam 'Victor' bekend was geworden.

Op 20 oktober 1944 stond zijn ploeg ingeroosterd in het ziekenhuis. Naast zijn twaalf jongens waren ook andere brigadeleden aanwezig, onder wie zijn broer Chris. Plotseling was daar de inval van de Duitsers. Iedere aanwezige diende zijn zakken leeg te maken om te zien of zij illegaal en belastend materiaal bij zich droegen. Wim vertelde, dat zijn jasje in een barak buiten het ziekenhuis was achtergebleven. Onder leiding van twee Landwachters werd hij gedwongen om zijn jasje op te halen. Wim wist dat hij voedselbonnen in zijn zak had. Op de terugweg was hij in staat om zich in de donkere tuin van het ziekenhuis van het belastende materiaal te ontdoen. In tegenstelling tot zijn broer en enkele anderen werd Wim zelf niet gearresteerd. Hij durfde echter niet naar huis te gaan en vluchtte met twee andere jongens naar Rotterdam Overschie. Daar dook hij onder.

Bij de razzia's van 10 en 11 november 1944 werden ze toch opgepakt. In de nacht van 10 november werd Wim wakker door stevig bonzen op de buitendeur. In zijn slaapkamer werd hij overrompeld door de mededeling dat hij buiten moest gaan staan met goed schoeisel, warme kleding en een mondvoorraad voor twee dagen. Ze werden opgedragen om in rijen van zes in colonne naar de houthandel van Abraham van Stolk aan de rivier de Schie te lopen. Daar hebben ze een paar uur gestaan. En, ze werden streng bewaakt door zwaar bewapende Duitsers. Toen het licht geworden was, werden ze gesommeerd om via de oude Rijksweg richting Delft te lopen. Het was nu wel duidelijk dat ze afgevoerd werden om in Duitsland te werk gesteld te worden. In Delft werden ze ondergebracht in het toenmalige gebouw van de Analytische Scheikunde van de Technische Hogeschool.

De volgende dag moesten ze weer verder richting Waddinxveen. Bij het lopen door de stad werden ze gadeslagen door inwoners van de stad: voornamelijk vrouwen en oudere mannen. Eén van hen vroeg aan Wim of hij wellicht iemand kon waarschuwen. Op een klein floddertje papier schreef Wim een boodschap aan zijn ouders en dat heeft hen nog bereikt ook. Via binnenwegen werd Waddinxveen bereikt en die nacht bivakkeerde men in de fabriek van Dobbelman. De volgende ochtend werden de mannen gedwongen door te lopen richting Utrecht. Het was een zware, lange tocht met veel ontberingen. Men deed zijn behoefte in de weilanden. Sommige mannen konden niet meer. Mensen die echt zwak

Teneinde op alle gebeurlij-
heden voorbereid te zijn had het
Sint Franciscus-gasthuis aan de
Schiekade o. a. de beschikking ge-
kregen over een speciale reddings-
brigade, welke werd gevormd door
een groep jongelui van 18 tot 25
jaar, die zich geheel vrijwillig
voor dit doel beschikbaar had ge-
steld en die op zich had genomen
om er voor te zorgen, dat iederen
avond en iederen nacht een aan-
tal helpers terstond klaar zou
staan, om patiënten te vervoeren.
voor het geval er gevaar zou dre-
gen. Iederen avond om 8 uur
meldde zich de wachtploeg (in den
regel 25 à 30 man), welke ploeg
tot den volgenden morgen 8 uur
in het ziekenhuis op haar post
bleef; d. w. z. een paar man bleef
den geheelen nacht op, terwijl de
rest zich in een speciaal zaaltje
ter ruste begaf, gereed om bij het
eerste sein in te kunnen grij-
pen, als dat onverhoopt noodig zou
blijken te zijn.

waren werden achter gelaten. En zo arriveerden ze in de aan de rand van Utrecht gelegen Cromhoutkazerne. Binnen de poorten van de kazerne was het een rommelige en onoverzichtelijke toestand. Van alle kanten kwamen groepen mannen aangelopen. Daar tussendoor reden de boerenkarren. Alle gearriveerde mannen moesten ingekwartierd worden. In die chaos zag Wim zijn kans schoon om te ontsnappen en hij zocht een plek om de nacht door te komen. Zijn ervaring als verkenner hielp hem overleven en zijn 'pad te vinden'.

De volgende morgen aanvaardde hij de terugtocht naar Rotterdam. Lopen en lopen. Hij koos voor kleine weggetjes met veel struiken, greppels en sloten, zodat hij in geval van nood een schuilplaats kon zoeken. Aan het einde van de dag kwam hij vermoeid en hongerig aan in een onbekende stad. Na een betere nachtrust kon hij die ochtend meeliften met een vrachtauto die naar Rotterdam ging. Het huis waar Wim ondergedoken had gezeten, was gevorderd door Duitse soldaten. Ten einde raad vertrok hij naar het centrum van de stad. Hier en daar Duitse patrouilles waarvoor hij moest schuilen. Het was een spannende tocht. Het bracht hem langs de Schie en vervolgens door het Vroesenpark in Blijdorp naar de Schieweg en Schiekade. Daar belde hij hongerig en angstig aan bij het Sint Franciscus Gasthuis. Wim dorst niet direct naar zijn schuin tegenover het ziekenhuis gelegen ouderlijk huis te gaan. Zuster Aniceta, een goede vriendin van de moeder van Wim, ontfermde zich over hem. Na wat gegeten en gedronken te hebben, kreeg hij achter in de gang op de begane grond een klein kamertje waar hij kon slapen. Zuster Aniceta informeerde de ouders van Wim, dat hij veilig en wel in het Gasthuis was.

Op 25 december 2013 is Wim Roemer in Voorburg overleden.

Meer informatie

[Christiaan Josef Marie Roemer \(1918 - 2001\) - Genealogy \(geni.com\) story.pdf \(x-cago.com\)](#)

[Spectaculaire bevrijdingsactie van het verzet - Rijnmond](#)

[Aandacht voor katholieke verzetsgroep in Rotterdams Jaarboekje - Geschiedenis van Zuid-Holland](#)

[De wacht » 16 mei 1945 - Pag. 2 | Delpher](#)

[De Ondergrondse Pers 1940-1945, 3e geheel herziene druk door Drs. Hans de Vries \(knav.nl\)](#)

Aad Koster & Pierre Pijpers, Onze vaders in Verzet, Rotterdam 2014

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.